

TOIMINTAKERTOMUS 2007

Sosiaalityön tutkimuksen seuran tehtävänä on edistää tiedon ja kokemuksen vaihtoa käytännön sosiaalityöntekijöiden ja tutkijoiden kesken, parantaa sosiaalityön tutkimuksen asemaa ja kehittää alan kansainvälistä yhteistyötä. Vuosi 2007 oli seuran kymmenes toimintavuosi. Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsenjärjestönä seura on ollut vuodesta 2001. Seuran jäsenmäärä on tasaisesti kasvanut, ja taloudellinen tilanne on vakaa.

Vuoden 2007 Sosiaalityön tutkimuksen päivät järjestettiin helmikuussa Lapin yliopistossa. Seuran jäsenlehtenä oli neljättä vuotta Janus – Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti. Lisäksi julkaistiin uusi sosiaalityön tutkimuksen vuosikirja ja Tutkiva sosiaalityö -liite yhteistyössä Talentian kanssa. Sosiaalityön tutkimuksen seura on jatkanut toimintavuoden etenemistä vuonna 2005 aloitetun strategiatyön ja asetettujen painopistealueiden suuntaisesti, vahvistamalla erityisesti kansainvälistä yhteistyötä ja vaikuttamistyötä.

Jäsenistö

31.12.2007 seurassa oli 416 jäsentä, joista opiskelija- tai eläkeläisjäseniä oli 80. Vuonna 2006 jäsenmäärä oli 436, joista 43 oli opiskelija- tai eläkeläisjäseniä. Siten vuoden aikana jäsenmäärä on vähentynyt kahdellakymmenellä, mutta opiskelija- tai eläkeläisjäsenten määrä on lähes kaksinkertaistunut. Toisaalta jäsenrekisterissä oli vuoden päättyessä 39 henkilöä, jotka eivät olleet maksaneet vuoden 2007 jäsenmaksua. Vuonna 2006 73 jäsentä ei ollut kehotuksista huolimatta maksanut vuoden 2006 jäsenmaksua eli toimintavuoden 2007 aikana näitä jäseniä on eronnut. Vuoden lopussa rekisterissä oli kymmenen henkilöä, joilla oli maksamatta sekä vuoden 2006 että vuoden 2007 jäsenmaksu. Vuonna 2007 seuran jäsenmaksu oli edellisten vuosien tapaan kolmiportainen siten, että varsinainen jäsenmaksu oli 35€, ilman jäsenlehteä 25€ sekä opiskelijoilta ja eläkeläisiltä 15€.

Seuralla on viisi kunniajäsentä, Marjatta Eskola, Helmi Mäki, Jorma Sipilä, Aulikki Kananoja ja Simo Koskinen, joka kutsuttiin kunniajäseneksi helmikuussa 2007.

Hallitus ja toimihenkilöt

Seuran vuosikokous pidettiin Sosiaalityön tutkimuksen päivien yhteydessä Rovaniemellä 15.2.2007. Vuosikokous valitsi uuden hallituksen. Seuran puheenjohtajaksi valittiin Merja Laitinen Lapin yliopistosta. Hallituksen muut varsinaiset jäsenet toimikaudella 2007 olivat Kristiina Berg (Turun yliopisto), Susanna Hoikkala (Helsingin yliopisto), Suvvi Raitakari (Tampereen yliopisto) Marjo Kuronen (Jyväskylän yliopisto), Anne-Mari Röpelin (Kuopion yliopisto), Mervi Tolonen (Talentia), Marjaana Seppänen (Verso/Helsingin yliopisto/Stakes) sekä Heli Valokivi (Tampereen yliopisto). Seuran hallituksen varajäseniksi valittiin Tuula Kostiainen (Tampereen yliopisto/täydennyskoulutuskeskus), Tero Meltti (Stakes), Hannele Tainio (Socca), Maritta Törrönen (Helsingin yliopisto), Riitta-Liisa Kinni (Kuopion kaupunki), Minna Loikkanen (Suomen aivotutkimus- ja kuntoutuskeskus Neuron), Helena Palojärvi (Naistenkartano ry.) sekä Leena Santala (Turun yliopisto). Järjestäytymiskokouksessaan 16.2. hallitus

valitsi seuran varapuheenjohtajaksi Marjaana Seppäsen sekä sihteeriksi Heli Niemen, taloudenhoitajaksi Aira Jukan ja jäsensihteeriksi Elina Kemppaisen.

Seuran hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kaikkiaan kolme kertaa, neljä kertaa vähemmän kuin edellisenä toimintavuotena. Se kertoo seuran hallituksen työskentelytavan muutoksesta. Hallitus on työskennellyt — keskustellut ja valmistellut asioita — verkkopohjaisella Moodle-alustalla. Käytäntö on helpottanut ja nopeuttanut asioiden valmistelua ja lisännyt hallituksen sisäistä vuoropuhelua sekä vähentänyt kokous ja matkustuskuluja.

Julkaisutoiminta

Edellisten vuosien tapaan seuran julkaisutoiminta on jatkunut vilkkaana. Sosiaalityön tutkimuksen päivien yhteydessä Rovaniemellä, helmikuussa 2007, julkistettiin PS-kustannuksen kustantama Sosiaalityön tutkimuksen viides vuosikirja Vanhuus ja sosiaalityö. Sosiaalityö avuttomuuden ja toimijuuden välillä (toim. Marjaana Seppänen, Antti Karisto & Teppo Kröger). Vuoden 2007 aikana on työstetty seuraavaa vuosikirjaa Yhteisöt ja sosiaalityö (toim. Riikka Korkiamäki, Marianne Nylund, Suvi Raitakari & Irene Roivainen). Vuosikirjan toimitustyö on saatu päätökseen, ja kirja julkistetaan Sosiaalityön tutkimuksen päivillä Kuopiossa helmikuussa 2008. Koska vuosikirjojen tekemisen on havaittu olevan liian tiukalla aikataululla, toimintavuonna aikaistettiin hieman seuraavan vuoden toimittaja- ja teemakutsun julkistamista. Seitsemännen vuosikirjan teemaksi valittiin Sosiaalityön teoria (toim. Mikko Mäntysaari, Anneli Pohjola & Tarja Pösö) ja sen toimitustyö pääsi alkuun kesällä 2007. Loppuvuodesta 2007 julkistettiin myös uusi teema- ja toimittajakutsu. Esityksiä teemoista tuli kaksi: Sosiaalityö ja e-tieto sekä kansainvälinen sosiaalityö.

Yhteistyösopimus PS-kustannuksen kanssa sosiaalityön tutkimuksen vuosikirjasarjan kustantamisesta on jatkunut edellisen vuoden tapaan. Varsinainen kustannussopimus tehdään kuitenkin edelleen erikseen kustakin kirjasta kustantajan ja toimittajien kesken. Entiseen tapaan myös jäsenet ovat voineet tilata sekä uutta että aiempia vuosikirjoja suoraan kustantajilta 30% alennuksella.

Vuoden 2007 aikana seura on ollut esillä Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön aikakauslehti Januksessa. Seuran puheenjohtajan kirjoittaman pääkirjoituksen 2/2007 lisäksi seuran jäsenet ovat aktiivisesti kirjoittaneet lehteen artikkeleita, puheenvuoroja ja kirja-arvosteluja.

Yhdessä Talentia ry:n kanssa toimitettu Tutkiva sosiaalityö julkaistiin Talentia-lehden liitteenä elokuussa 2007. Julkaisun teema Näkökulmia tulevaisuuteen ja innovaatioihin (toim. Merja Laitinen & Tarja Kemppainen) jatkoi sosiaalityön tutkimuksen päivillä esillä olleiden teemojen pohtimista. Julkaisu jaettiin kaikille seuran jäsenille.

Lisäksi vuoden 2007 aikana seuran www-sivuilla on julkaistu kuukausittain vaihtuvaa Kuukauden kolumnia, jota jokainen hallituksen jäsen on vuorollaan kirjoittanut. Kesä- ja heinäkuussa ei ole julkaistu uutta kolumnia, koska hallitus katsoi, ettei loma-aikaan internetsivuilla käy kovinkaan paljoa vierailijoita.

Tilaisuudet

Vuoden 2007 Sosiaalityön tutkimuksen päivät järjestettiin 15.—16.2.2006 Lapin yliopistossa. Osallistujia oli 287, joista maksavia 39 ja yrityspassiosallistujia 6. Päivien teemana oli Sosiaalityön tulevaisuuden suunta? Pääalustajina olivat professori Kyösti Urponen ja emeritus professori Simo Koskinen Lapin yliopistosta, professori Sune Sunnesson Lundin yliopistosta, professori Anneli Pohjola Lapin yliopistosta, professori Mikko Mäntysaari Jyväskylän yliopistosta, tutkija Tarja Kemppainen Lapin yliopistosta sekä Sosiaalityön tutkimuksen seuran kunniajäsen Aulikki Kananaja. Lisäksi molempina päivinä kokoontui työryhmiä, joita oli kaikkiaan 13. Päivien antia on esitelty Talentia-lehden Tutkiva sosiaalityö -liitteessä (toim. Merja Laitinen & Tarja Kemppainen). Tut-

kimuksen päivillä kutsuttiin uusi kunniajäsen, emeritus professori Simo Koskinen ja jaettiin Sosiaalityön tutkimuksen seuran vuoden 2006 Pro gradu -palkinto. Se myönnettiin Helsingin yliopiston Maija Jäppiselle tutkielmastaan ”Perhekeskeisyyden ja feminismin ristipaineessa. Kuva parisuhdeväkivallasta udmurtialaisessa naisten kriisikeskuksessa”.

Vuonna 2007 järjestettiin yksi alueseminaari yhteistyössä Lapin yliopiston sosiaalityön laitoksen kanssa. Alueseminaari oli Ulla-Maija Rantalaihon juhlaseminaari ja sen teemana oli Sosiaalityö — Kohti asiakaslähtöistä kehittämistä. Seminaariin osallistui noin 80 opiskelijaa, käytännön työntekijää ja tutkijaa pääasiassa Pohjois-Suomen alueelta. Seminaarin alustajina olivat Akatemiaturkija Mirja Satka, Jyväskylän yliopistosta, professori Synnöve Karvinen-Niinikoski Helsingin yliopistosta, professori Anneli Pohjola, tutkijatohtori Merja Laitinen ja tutkija Tarja Kemppainen Lapin yliopistosta sekä kehittäjä-sosiaalityöntekijät Maria-Kaisa Rantajarvi ja Pekka Ojaniemi sekä kehittämisspäälikkö Asta Niskala Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta. Sosiaalityön tutkimuksen seuran jäsenihteeri jakoi seuran esitteitä ja jäsenilmoittautumislomakkeita tilaisuuden aikana.

Jäsenlehti ja yhteistyö Sosiaalipoliittisen yhdistyksen kanssa

Sosiaalityön tutkimuksen seuran ja Sosiaalipoliittisen yhdistyksen vuonna 2003 solmiman sopimuksen mukaisesti Janus-lehti on molempien yhdistysten omistuksessa ja seurojen yhteinen jäsenlehti. Lehden taloudesta vastaa edelleen Sosiaalipoliittinen yhdistys, mutta taloutta ja lehden hallintoa koskevat päätökset tehdään yhteisesti. Vuonna 2007 Januksen toimitus on sijainnut Turussa. Päätoimittajana on ollut Susan Kuivalainen.

Toimintavuoden 2007 lopulla hyväksyttiin molempien yhdistysten hallituksissa Januksen budjetti toimintavuodelle 2008 ja vuoden 2008 alussa aloittava uusi valtakunnallinen toimitusneuvosto. Toimitusneuvoston kokoonpanon on sovittu noudattelevan yhdistysten jäsenmäärien suhdetta. Uudeksi toimitusneuvostoksi valittiin Helsingin yliopistosta Risto Eräsaari ja varalle Maritta Törrönen, Joensuun yliopistosta Eeva Jokinen ja vara Silva Tedre, Kuopion yliopistosta Juhani Laurinkari ja varalle Pauli Niemelä, Lapin yliopistosta Merja Laitinen ja varalle Anneli Pohjola, Tampereen yliopistosta Anneli Anttonen ja varalle Hannele Forsberg, Turun yliopistosta Susan Kuivalainen ja varalle Katja Forssen, Åbo Akademista Mikael Nygård ja varalle Gunborg Jakobsson. Samoin vahvistettiin Januksen toimituksen siirtyminen Jyväskylään. Paikallistoimitus: Marjo Kuronen (päätoimittaja), Marita Husso, Raija Julkunen, Anita Kangas ja Mikko Mäntysaari.

Seuran jäsenistö on ollut edelleen tyytyväinen jäsenlehti Janukseen. Kotimainen jäsenlehti on osoittautunut tarkoituksenmukaiseksi ja yhteisen lehden myötä yhteistyö Sosiaalipoliittisen yhdistyksen kanssa on tiivistynyt.

Kansainvälinen toiminta

Toimintavuoden 2007 aikana yhteyksiä pohjoismaisen Forsan jäsenjärjestöihin on ylläpidetty erityisesti pohjoismaisen, englanninkielisen sosiaalityön tieteellisen aikakausjulkaisun perustamisen puitteissa. Vuoden aikana on ollut kaksi suunnittelukokousta, toinen Lundissa ja toinen Tukholmassa. Seuran varapuheenjohtaja Marjaana Seppänen on ollut mukana molemmissa kokouksissa. Työskentely jatkuu seuraavana vuotena ja Tammikuussa 2008 järjestetään Suomessa päivän mittainen workshop, jossa suunnitellaan yksityiskohtaisemmin lehteen liittyviä asioita. Tavoitteena on saada esitys lehden perustamisesta syksyllä 2008 pidettävään pohjoismaiseen FORSA-konferenssiin Kööpenhaminaan.

Pohjoismaisen yhteistyön tiimoilta on markkinoitu myös pohjoismaista NSA-lehteä ja Socialvetenskaplig Tidskriftiä jäsenistölle. Jäsenet ovat edelleen voineet tilata seuran kautta Socialvetenskaplig Tidskriftin huomattavan edulliseen 17 euron tarjoushintaan.

Sosiaalityön tutkimuksen edellytyksiin vaikuttaminen

Kuluneena toiminta vuotena seura allekirjoitti sitoumuksen tutkimuseettisen neuvottelukunnan tutkimuseettisten ohjeiden noudattamisesta. Tutkimuseettinen neuvottelukunta kääntyi tieteellisten seurojen puoleen toukokuussa 2007 ja pyysi ehdokkaita humanististen ja yhteiskuntatieteellisten tieteenalojen etiikkaa ja mahdollista tutkimuksen ennakoarviointia pohtivan työryhmän jäseniksi. Seura esitti Marjo Kurosta. Omaa jäsentä ei kuitenkaan saatu. Kokouksessaan 1.11.2007 neuvottelukunta nimitti ns. HYMY II -työryhmän saapuneiden ehdotusten pohjalta. Mahdollisimman kattavan edustuksellisuuden saavuttamiseksi työryhmään kutsuttiin jäseniä myös neuvottelukunnan jäsenten (2) ja tieteellisten seurojen ehdottamien henkilöiden (8) ulkopuolelta (2). Työryhmä aloitti toimintansa joulukuussa 2007. Neuvottelukunta on edelleen erittäin kiinnostunut tieteellisten seurojen tuesta ja kaikki kommentit työryhmän toiminnan edistämiseksi ovat tervetulleita. Työryhmä tulee pitämään seminaari- ja kuulemis-tilaisuuksia vuoden 2008 aikana, joihin kaikkien humanististen ja yhteiskuntatieteellisten seurojen edustajat ovat tervetulleita.

Opetusministeriö käynnisti 9.1.2007 selvitystyön, jonka tehtävänä oli tarkastella sosiaalialan koulutusta ja tutkimusta Suomen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa ja tuottaa ehdotuksia siitä, miten koulutus ja tutkimus tulee järjestää ja mitoittaa korkeakouluissa. Tehtävänä oli laatia ehdotus siitä, miten sosiaalialan koulutusta ja tutkimusta on tarkoituksenmukaista järjestää ja kehittää yliopistoissa sekä ammattikorkeakouluissa vuoteen 2012 mennessä ja miten se tulisi mitoittaa ottaen huomioon työelämän ja tutkimuksen tarpeet. Tehtävään asetettu selvitysryhmä luovutti muistionsa opetusministeriölle 27.8.2007. Sosiaalityön tutkimuksen seura laati opetusministeriölle lausunnon työryhmämuistioon (2007:43 Sosiaalialan korkeakoulutuksen suunta) sisältyvistä sosiaalialan tutkimusta ja kehittämistä sekä niiden näkökulmasta sosiaalialan koulutusrakennetta ja sosiaalityön koulutuksen rakenteellista kehittämistä koskevista kehittämissuunnitelmista.

Sosiaalityön tutkimuksen seura oli mukana Professori Mikko Mäntysaaren kokoamassa Suomen Akatemialle laaditussa tutkimusohjelma-aloitteessa Sosiaalisen ydin. Tutkimusohjelma-aloite ei päässyt arvioinnissa jatkovalmisteluun, mutta se toimi hyvänä pohjana seuraavan tutkimusohjelma-aloitteen työstämisessä. Sosnet aloitti uuden tutkimusohjelma-aloitteen työstämisen syksyllä 2007. Seura on ollut mukana valmistelussa.

Viestintä

Jäsenkirjeitä lähetettiin vuoden aikana kolme, yksi niistä yhteistyössä PS-kustannuksen kanssa. Seuran toiminnasta tiedottamista on pyritty edelleen vahvistamaan www-sivujen (www.sosiaalityöntutkimuksenseura.fi) kautta. Sivuja on edelleen kehitetty ja päivitetty säännöllisesti toimintavuoden aikana. Internet-sivuilta löytyy tietoa yleisesti seuran toiminnasta (tutkimuksen päivistä, seminaareista, julkaisuista, kansainvälisestä yhteistyöstä, pro gradu palkinnosta, kunniajäsenistä). Sivuilta löytyy myös toimintasuunnitelmat ja -kertomukset, ajankohtaiset asiat, yhteystiedot ja seuran historia. Myös jäseneksi hakeminen ja henkilötietojen muutokset tehdään sähköisesti seuran kotisivujen kautta. Kotisivujen päivityksestä on huolehtinut seuran sihteeri Heli Niemi.

Tiedottamista seuran jäsenille sähköpostilistan kautta on pyritty vahvistamaan koamalla jäseniltä sähköpostiosoitteita. Osa jäsenistä on ilmoittanut osoitteensa, mutta

huomattavalta osalta tieto vielä puuttuu. Sähköpostia on hyödynnetty jonkun verran jäsenkirjeiden ja jäsenmaksulaskujen lähettämisessä. Jäsenten sähköpostilistaa ei ole kuitenkaan vielä rakennettu.

Vuoden aikana Seuran esite on uusittu. Sirpa Immonen suunnitteli postikorttiesitteen ja A5 kokoisen taitetun esitteen. Ne löytyvät sekä Moodle-alustalta että seuran kotisivulta

Talous

Tilikausi oli alijäämäinen 804,66 eurolla. Alijäämä katettiin seuran varoista. Tilikauden alussa 1.1.2007 seuran tilillä oli varoja 2038,59 ja tilikauden päättyessä 31.12.2007 1174,63 euroa. Alijäämä selittyy toimintamenojen kasvulla. Helmi Mäen kirjojen ja Tutkiva sosiaalityö -liitteiden postittaminen aiheuttivat toimistotarvike- ja postituskulujen yli kaksinkertaiset ylitykset. Suurimmat menoerät olivat yleiset toimintamenot 10265,21 euroa, sisältäen jäsenetulehti Januksen, muun julkaisutoiminnan, valtakunnallisten päivien järjestelykulut, pro gradu -palkinnon, kansainvälisen toiminnan ja www-sivujen ylläpidon. Toimihenkilöiden (taloudenhoitajan, sihteerin ja jäsen-sihteerin) palkkauksesta aiheutuvia kuluja oli 4445,60 euroa. Toimihenkilöt ovat välttämättömiä jäsenasioiden, seuran talouden ja toiminnan ylläpitämiseksi. Tilikauden aikana saavutettiin huomattavaa säästöä matkakustannuksissa, mihin on ensisijaisesti vaikuttanut seuran hallituksen aktiivinen työskentely Moodle-alustalla.

Tilikauden tulot koostuivat jäsenmaksutuloista (12660,00) ja tilaisuuksien tuotoista (6292,00). Tilikaudelle liittyviä tuloja vuoden 2007 Social Vetenskapliga tidskriftin tilauksia ja vuoden 2007 valtakunnallisiin päiviin saatu Suomen Akatemian avustus (880e) kirjautuvat seuraavan tilikauden tuloiksi. Seuran pankkikortti on seuran sihteerin käytössä. Taloudenhoitajana toimi vuonna 2007 Aira Juka. Tilintarkastajina olivat Johanna Björkenheim ja Laura Yliruka ja varatilintarkastajina Aino Ritala-Koskinen ja Maria Tapol-Haapala.